

Informatīvais ziņojums par vienotā tiesību aktu projektu izstrādes un saskaņošanas portāla izveides ieceri

I. Portāla izveides mērķis

Vienota tiesību aktu projektu izstrādes un saskaņošanas portāla (turpmāk – Portāls) izveides mērķis ir Ministru kabineta lēmumu pieņemšanas procesa modernizēšana, nodrošinot sabiedrībai pieejamāku līdzdalību un valsts pārvaldei efektīvāku un ātrāku tiesību aktu projektu izstrādes un saskaņošanas procesu. Valsts kancelejas uzsāktā Portāla ieceres izstrāde izriet no vairākiem valdības uzdevumiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 5. novembra sēdes protokollēmuma (prot. Nr. 58 50. §) "Informatīvais ziņojums "Par ministriju un to padotībā esošo iestāžu pārskatiem "Par padarīto 2013. gada 1. pusgadā atbilstoši izvirzītajiem mērķiem administratīvā sloga mazināšanā un valsts pārvaldes efektīvākā darbībā"" 3.1. apakšpunktā doto uzdevumu, lai vienkāršotu lēmumu pieņemšanas procesu un mazinātu administratīvo slogu, Valsts kancelejai tika uzdots īstenot pasākumus valdības lēmumu pieņemšanas procesa modernizācijai, nodrošinot tiesību aktu projektu izstrādes un saskaņošanas procesa elektronizāciju un pieejamību sabiedrībai no priekšlikuma izstrādes līdz lēmuma pieņemšanai.

Deklarācija par Laimdotas Straujumas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību, kā 2014. gada darbības prioritāti ir izvirzījusi mērķi sekmēt sabiedrības uzticēšanos valsts varai, kas ir balstīta uz tiesiskuma stiprināšanu, sabiedrības līdzdalību valsts pārvaldes procesos un kvalitatīvu valsts pārvaldes uzdevumu īstenošanu. Deklarācijas 117. uzdevums paredz turpināt pilnveidot normatīvo aktu jaunrades procesu, lai sadarbībā ar iesaistītajām pusēm uzlabotu pieņemto normatīvo aktu kvalitāti, novērstu to pastāvīgu grozīšanu un pārāk detalizētu tiesisko regulējumu, samazināt normatīvo aktu apjomu un skaitu, nodrošinot labāku pārvaldību, mazinot administratīvo slogu.

Vienota portāla izveidi atbalsta arī nevalstisko organizāciju sektors kā būtisku soli valdības darbības atklātības un sabiedrības jēgpilnas iesaistes nodrošināšanā.

II. Portāla izveides ieguvumi

Īstenojot Portāla izveidi, valsts pārvaldei un sabiedrībai būs vairāki ieguvumi un resursu ietaupījumi, kas atsvērs ieguldītās investīcijas šāda mēroga projekta ieviešanā. Tiesību aktu izstrādātājiem valsts pārvaldē būtiski tiktu samazināts slogs, kas saistīts ar tehniska rakstura darbību veikšanai, sagatavojot un saskaņojot tiesību aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektus, ļaujot vairāk laika veltīt satura kvalitātei.

Saīsināsies tiesību aktu un attīstības plānošanas dokumentu projektu izsludināšanas un saskaņošanas laiks, jo ministrijas un citas institūcijas, kuras ir tiesīgas izsludināt projektus Valsts sekretāru sanāksmē, projektus izsludinās pašas Portālā. Tiks vienkāršota projektu izsludināšanas un virzības procedūra tādejādi, ka, izsludinot visus projektus vienuviet, nebūs vairākas paralēlas projektu saskaņošanas un iesniegšanas procedūras.

Sabiedrībai šāda vienota portāla izveide dos iespēju vienuviet sekot līdzi lēmumu pieņemšanas procesam, sākot no idejas līdz lēmumam Ministru kabinetā, kā arī paplašinās sabiedrības iespējas nepastarpināti izteikt viedokli par diskusiju dokumentu vai izsludinātu projektu.

III. Portāla izveides plāns un finansējums

Portāla ieceres izstrāde notiks vairākos posmos. Vispirms tiks nodrošināta sistēmas arhitektūras (t.sk. tehnisko risinājumu un izveides un uzturēšanas izmaksu aprēķini) izstrādes iepirkuma procedūras organizēšana (2014. g.).

Pirmais posms – sistēmas arhitektūras izstrāde (2014.-2015. g. 1. puse), kur piegādātāju piedāvāto tehnisko risinājumu izvēlē tiks iesaistītas arī valsts pārvaldes iestādes un pēc kā plānota sistēmas arhitektūras un tehnisko risinājumu akceptēšana Ministru kabinetā.

Otrais posms – Portāla izstrāde un iekārtu iegāde (2015. g.).

Trešais posms – sistēmas testēšana un darbības pakāpeniska uzsākšana, kā arī ministriju darbinieku mācības sistēmas lietošanā (2016. g. 1. puse).

Portāla izveidei nepieciešamais finansējums daļēji paredzēts valsts budžetā (2014., 2015. un 2016. g. 284574 EUR). Papildus portāla izveide ir iekļauta kā aktivitāte Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnēs 2014.-2020. gadam un plānots finansēt arī no attiecīgajiem Eiropas Savienības struktūrfondiem.

IV. Portāla funkcionalitāte

Izmantojot portālu, tiks nodrošinātas vairākas funkcijas, kuras aprakstītas turpmāk pa moduļiem, t.sk. tiesību aktu projektu¹ izstrāde un saskaņošanas procesa dokumentēšana, sabiedrības līdzdalības nodrošināšana (diskusiju dokumenti) un tiesību aktu projektu izsludināšana un iesniegšana Ministru kabinetā, uzdevumu kontrole sistēma. Katra moduļa detalizēts apraksts pieejams pielikumā (darba dokuments).

1. modulis. Tiesību aktu projektu reģistrs

Atsevišķs informācijas sistēmā ievietotās informācijas caurlūkošanas režīms, kas nodrošinās pieeju informācijai par virzībā esošajiem tiesību aktu

---

¹ Šī dokumenta ietvaros ar tiesību aktu projektiem saprot plašākā nozīmē visus dokumentus, kurus iesniedz izskatīšanai Ministru kabinetā.

projektiem. Sistēmas ietvaros katram tiesību akta projektam tiks izveidota lieta, kurā apkopo visu informāciju par tiesību akta projekta virzības gaitu (t.sk. saites uz attiecīgo institūciju sēdēm un protokoliem) un visi ar to saistītie materiāli (projekta redakcijas dažādās virzības stadijās, par tiesību akta projektu sniegtie atzinumi, starpinstitūciju saskaņošanas materiāli u.c.).

Tiesību aktu projekta lietas kartiņa aizvietos tiesību akta projekta pavadvēstuli, jo kartiņā būs aizpildāma (pēc iespējas automātiski) informācija, kas nepieciešama, lai noteiktu projekta virzību.

2. modulis. Tiesību aktu projektu izstrādes rīks

Izmantojot sistēmā iepriekš definētas veidnes katram tiesību aktu projekta veidam, šajā sistēmā tiks izstrādāti tiesību aktu projekti. Papildus šeit tiks paredzēta arī anotāciju, atzinumu un izziņu par iebildumiem izstrāde, nodrošinot iespēju nepieciešamos dokumentus integrēt, sistēmai automātiski savienojot tos, veikt uzdevumu izpildes kontroli, veidojot statistiku no ievadītajiem datiem, veikt aprēķinus, pievienot saites uz citiem dokumentiem.

Modulī tiks integrētas arī tiesību aktu izstrādes juridiskās tehnikas vadlīnijas un, lai projekta izstrādātājs pēc iespējas vairāk laika varētu veltīt saturam, bet teksta tehnisko salikšanu un drukājamās versijas izveidi nodrošinās sistēma automātiski.

3. modulis. Sabiedriskās apspriešanas rīks (diskusiju dokuments)

Sistēmā tiks nodrošināta sabiedrības līdzdalība tiesību aktu projektu izstrādē. Lai nodrošinātu sabiedrības viedokļa noskaidrošanu pirms pilnībā izstrādāts tiesību akta projekts tiek izsludināts atzinumu sniegšanai, ministrija publicē portālā diskusiju dokumentu (Ministru kabinetā iesniedzamu attīstības plānošanas dokumenta projektu vai diskusiju dokumentu par iecerēto tiesību akta, kas būtiski maina esošo regulējumu vai paredz ieviest jaunas politiskās iniciatīvas).

Sabiedrības pārstāvji, kas vēlas piedalīties sabiedriskajā apspriedē, noteiktā termiņā, iepriekš autorizējoties sistēmā, paši Portālā ievieto savu viedokli. Atbildīgā ministrija, ja nepieciešams, publicē portālā kopsavilkumu par sabiedrības izteiktajiem viedokļiem.

4. modulis. Tiesību aktu projektu izsludināšana un saskaņošana

Atbildīgā ministrija publicē Portālā pilnībā izstrādāto tiesību aktu projektu, nosakot termiņu, līdz kuram sniedzami atzinumi, kā arī atzīmējot ministrijas un citas institūcijas un organizācijas, no kurām sagaida atzinumu. Termiņa noteikšanai sistēmā tiks izveidots kalendārs, kurā būs iespēja atzīmēt tikai tādu termiņu, kas nav īsāks par Ministru kabineta kārtības rullī noteikto termiņu.

Atzinumus attiecīgās ministrijas un citas institūcijas un organizācijas varēs sniegt, sagatavojot portālā atzinumu vai pievienojot komentārus. Ja pēc atzinumu sniegšanas termiņa beigām atzinums vai komentārs netiek pievienots,

projekts uzskatāms par saskaņotu. Portālā ievietotie atzinumi ir publiski pieejami.

Pēc atzinumu izvērtēšanas atbildīgā ministrija, izmantojot tiesību aktu projektu izstrādes rīku, sagatavo precizēto projektu un izziņu (ja tāda ir), un ievieto portālā, kur precizētie dokumenti ir pieejami visiem interesentiem.

Ja atzinumos ir izteikti iebildumi par izsludināto tiesību akta projektu, atbildīgā ministrija organizē saskaņošanu pēc saviem ieskatiem, sasaucot sanāksmi, nodrošinot to ar e-pasta vai videokonferences starpniecību, vai citā visas ieinteresētās puses iesaistošā veidā. Vienlaikus sistēmas izstrādātājam tiks dots uzdevums piedāvāt tehniskus risinājumus saskaņošanas organizēšanai portālā.

5. modulis. Tiesību aktu projektu iesniegšana un izskatīšana Ministru kabinetā

Atbildīgā ministrija tiesību aktu projektus izskatīšanai Valsts sekretāru sanāksmē, Ministru kabineta komitejas sēdēs un Ministru kabineta sēdē iesniedz, izmantojot Portālu. Sistēma paredzēta Ministru kabineta sēžu, Ministru kabineta komitejas sēžu un Valsts sekretāru sanāksmju organizēšanai un protokolēšanai, kā arī Ministru kabinetā pieņemtā vai atbalstītā tiesību akta projekta nosūtīšanai publicēšanai oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" vai attiecīgi iesniegšana Saeimā vai atbildes nosūtīšanai kompetentajām institūcijām (Satversmes tiesa, Augstākā tiesa utt.).

Sēžu darba kārtības un protokolu ģenerēšana sistēmā notiks automātiski. Sistēmas izstrādātājam tiks dots uzdevums piedāvāt tehnisku risinājums šo dokumentu automātiskai ģenerēšanai.

6. modulis. Uzdevumu izpildes kontrole

Sistēmā tiks nodrošināta tādu uzdevumu izpildes kontrole, kas izpildāmi, iesniedzot dokumentu Ministru prezidentam vai Ministru kabinetā. Jāparedz iespēja, ka uzdevumi tiek automātiski ģenerēti no pieņemtajiem dokumentiem. Sistēmas publiski pieejamajā daļā redzams uzdevumu izpildes statuss.

Šeit tiktu izveidots arī "Likumprojektu reģistrs", kur katram likumam ir noteikta atbildīgā ministrija, kas nodrošina savā atbildībā esošo likumu grozījumu koordinētu izstrādi un virzību. Sistēmā tiks izveidota brīdināšanas sistēma (luksofora princips), informējot sistēmas lietotājus (ministrijas), ja likums ir atvērts grozījumiem.

7. modulis. Arhivēšana

Sistēma nodrošina elektronisko dokumentu un lietu glabāšanu un izmantošanu visā to glabāšanas termiņa laikā, saglabājot to integritāti. Valsts kanceleja datus centralizēti nodod valsts glabāšanā Latvijas Nacionālajā arhīvā. Attiecīgi būs jāpapildina Ministru kabineta kārtības rullis ar šo normatīvo regulējumu.

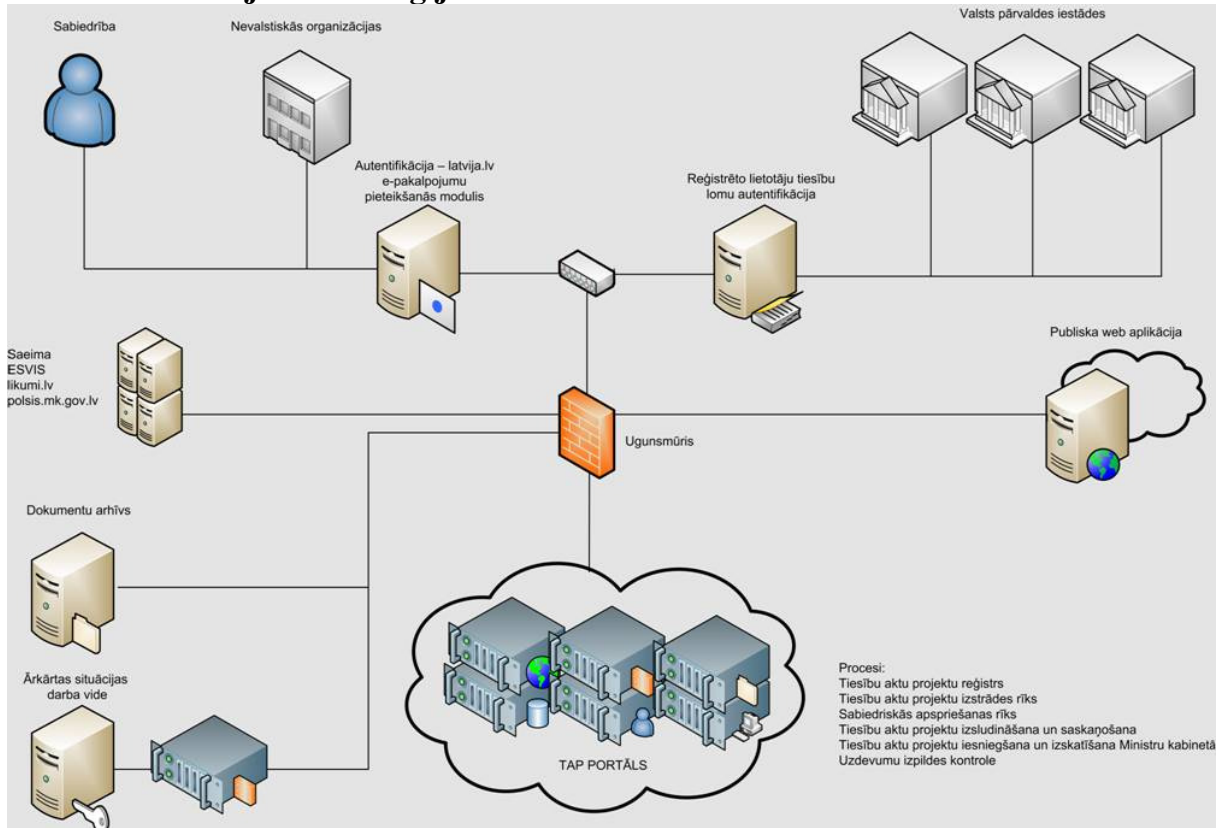
8. modulis. Ārkārtas situāciju modulis

Publiski nepieejamais modulis, darba vide ārkārtas situācijās.

V. Portāla atrašanās un cita tehniskā pamatinformācija

Portāla atrašanās un uzturēšana. Sistēma tiek glabāta uz serveriem, kuri atrodas Valsts kancelejā. Serverus uztur Valsts kanceleja.

Informācijas tehnoloģiju sistēmas shēma:

Portāla drošības parametri. Portāla drošības prasībām jāatbilst nepieciešamai drošības kontroļu kopai nepārtrauktas darbības nodrošināšanai:

1. lietotāju saskarnēs datu apmaiņa jānodrošina šifrētā SSL režīmā, izmantojot https protokolu un apliecinātus drošības sertifikātus;

2. Portālam jānodrošina definējama piekļuves kontroles politika (autorizācija lomu politika, piekļuves realizējošie mehānismi, kontroles matricas). Lietotājiem (publiskās daļas lietotājiem un informācijas datu pārvaldes daļas lietotājiem) drīkst būt pieejama tikai tā funkcionalitāte un tikai tādai lietošanai, kā atrunāts tiesību lomu prasībās;

3. Portāla piekļuves administrēšanas moduļiem jānodrošina definējamu drošības politiku attiecībā par pieslēgumu veidiem un režīmiem (pieslēgums sesijas ilgums, prasības paroli sarezģītībai, nomaiņas perioda ilgums, automātiska kontu bloķēšana);

4. administrēšanas moduļiem jāveic pieslēguma datu apmaiņas procesu un veikto darbību žurnālēšanas pieraksti ar iespēju veidot turpmākas atskaites un analīzes. Jānodrošina žurnālu pierakstu informācijas aizsardzība no neautorizētas piekļuves, modifikācijas, dzēšanas;

5. jānodrošina Portāla platformas darbības servisa procesu un datu plūsmas monitorēšana atbilstoši nepārtrauktas darbības stratēģijai.

6. organizēta datu glabāšana un arhivēšana atbilstoši iestādes drošības politikai, ekspluatācijas prasībām un LR normatīviem aktiem;

7. Portāla ieejas un izejas punkti jāierobežo pret ļaunprātīgas programmatūras un nesankcionētu darbību metodēm. Jānodrošina vietnes aizsardzības principi pret uzlaušanas paņēmieniem.

Autorizācija sistēmā. Pieejas līmeņi. Jābūt vairākiem autorizācijas līmeņiem – 1) ministriju u.c. valsts un pašvaldību institūciju publiski pieejamais līmenis, 2) ministriju publiski nepieejamais līmenis ierobežotas pieejamības informācijas aprītei, un 3) pieejas līmenis publiskiem komentāriem. Neaktīvie konti bloķējas automātiski pēc noteikta laika.

Ministriju autorizēšanās sistēmā – vispārpieejamās informācijas segments un ierobežotas pieejamības informācijas aprītes segments.

Sabiedrības autorizēšanās sistēmā, lai pievienotu publisko komentāru vai atzinumu, personai jāautorizējas. Autorizēšanu nodrošina caur vienoto valsts un pašvaldību portālu www.latvija.lv.

Iesniedzamo dokumentu parakstīšana. Uz Ministru kabineta iesniedzamo dokumentu kopu paraksta ministrs ar e-parakstu, e-paraksts sistēmā nav nepieciešams, nostiprinot to Ministru kabineta kārtības rullī līdzīgi kā tas ir ar DAUKS. Sistēmas izstrādātājs var piedāvāt arī citus risinājumus.

Savietošana ar citām sistēmām. Nepieciešams nodrošināt Portāla sistēmas savietojumu ar šādām citām sistēmām:

1. Valsts informācijas sistēmas darbam ar ES dokumentiem (ESVIS), ESTAPIKS
2. DAUKS
3. Saeimā iesniegto likumprojektu reģistrs
4. Oficiālais izdevums "Latvijas Vēstnesis" un portāls www.likumi.lv
5. Politikas plānošanas dokumentu datu bāze (polsis.mk.gov.lv)
6. Latvijas Nacionālā arhīva Vienotā valsts arhīvu informācijas sistēma

Savietošanai ar citām sistēmām paredzēts izmatot datu apmaiņu ar sistēmām, izmantojot:

- 1) XML shēmas (piemēram, ar Latvijas Vēstneša un Saeimas likumprojektu datu bāzēm);

2) VRAA uzturēto Dokumentu integrācijas vidi (DIV) (piemēram, ar ESVIS).

VI. SWID analīze

<p style="text-align: center;"><u>Iekšējie faktori</u></p> <p style="text-align: center;"><u>Ārējie faktori</u></p>	<p><u>Priekšrocības (S):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Atbilstošu kvalificētu iekšējo cilvēkresursu piesaistes iespējas; • Pieredze iepriekšējās TA pārvaldības IS izstrādē; • Iespēja izmantot citu starptautisku partneru pieredzi, ieguvumus un trūkumus IS izstrādē; • Izstrādes procesu gaitas ietekmes iespējas. 	<p><u>Trūkumi (W):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalificētu speciālistu noslodze iestādes darbības nodrošināšanas procesā; • Neatbilstošu izstrādes termiņu izvēle balstoties uz ārējiem faktoriem; • Ierobežota kontrole un plānošana pār visiem izstrādes procesā iesaistītajiem dalībniekiem; • Lēna informācijas apmaiņa starp pasūtītāju un izpildītāju; • Finanšu resursu sadale pa posmiem pirms procesu saskaņošanas un izstrādes uzsākšanas.
<p><u>Iespējas (O):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Centralizēta IS izstrāde, pilnveidojot TA reģistrēšanas procesus; • Uzlabots TA projektu saskaņošanas process; • Papildināts TA saskaņošanas procesu dalībnieku skaits; • Apkopotas informācijas apstrādes/analīzes iespēju realizācija. 	<p><u>SO stratēģijas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitatīva projekta izpēte un plānošana; • Vispusīga izstrādes iespēju un realizācijas gaitas plānošana; • Kvalificētas iepirkuma komisijas izveide un atbilstoša kvalificēta izstrādātāja izvēle; • Pasūtītāja interesēm atbilstoša korekta izstrādes Līguma slēgšana; • Kvalitatīva iepirkuma nolikuma izstrāde. 	<p><u>WO stratēģijas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitatīvas darba grupas izveide; • Informācijas turētāja interesēm atbilstošas izmitināšanas un uzturēšanas politikas izvēle; • Elastīga un dinamiska izstrādes procesa nodrošināšana balstoties uz līgumiski iestrādātām iespējām.
<p><u>Riski (T):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • IS drošības risku paaugstināšanās; • Nekorekti izpētītu procesu ietekme uz IS izstrādi un funkcionālo risinājumu; • Ierobežota procesu uzlabošana un izmaiņu realizācija izstrādes gaitā; • Neprognozējam IT tehnoloģiju attīstība un licencēšanas nosacījumu maiņa; • Sarežģīts izstrādes ieviešanas process; • Slēpto un neprognozējamo izmaksu pieaugums. 	<p><u>ST stratēģijas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Iepirkumu piedāvājumu kvalitatīva analīze un izvēle; • Drošības risku analīze, risku pārvaldības realizācija; • Kvalitatīva Tehniskās specifikācijas izstrāde; Tehnoloģiju un licencēšanas politikas izpēte. 	<p><u>WT stratēģijas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Procesu nodrošinājumu un tehnoloģiju veikspējai atbilstoša PPS un PPA izstrāde. • Nodevumu kvalitatīva testēšana no izstrādātāja un pasūtītāja puses.

VII. Normatīvie akti, kuros būs nepieciešams izdarīt grozījumus:

- Ministru kabineta 2009. gada 7. aprīļa noteikumi Nr. 300 "Ministru kabineta kārtības rullis"

- Ministru kabineta 2009. gada 25. augusta noteikumi Nr. 970 "Sabiedrības līdzdalības kārtības attīstības plānošanas procesā"
- Ministru kabineta 2009. gada 3. februāra noteikumi Nr. 108 "Normatīvo aktu projektu sagatavošanas noteikumi"
- Ministru kabineta 2009. gada 13. oktobra noteikumi Nr. 1178 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi"
- Ministru kabineta 2007. gada 6. marta noteikumi Nr. 171 "Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā"
- Ministru kabineta 2009. gada 15. decembra instrukcija Nr. 19 "Tiesību akta projekta sākotnējās ietekmes izvērtēšanas kārtība"
- Ministru kabineta 2009. gada 1. septembra instrukcija Nr. 14 "Vienotā uzdevumu izpildes kontroles kārtība ministrijās un Valsts kancelejā"
- Ministru kabineta 2010. gada 23. marta instrukcija Nr. 2 "Kārtība, kādā ministrija sagatavo, noformē un izplata sabiedrībai informāciju par Valsts sekretāru sanāksmē, Ministru kabineta komitejā un Ministru kabineta sēdē izskatāmajiem projektiem un pieņemtajiem lēmumiem"
- Ministru kabineta 2012. gada 6. decembra noteikumi Nr. 748 "Dokumentu un arhīva pārvaldības noteikumi"
- Ministru kabineta 2012. gada 6. novembra noteikumi Nr. 749 "Kārtība, kādā nodod dokumentus pastāvīgā valsts glabāšanā Latvijas Nacionālajā arhīvā"

Iesniedzējs

Ministru prezidente _____ Laimdota Straujuma

Vizē

Valsts kancelejas direktora vietā –
Valsts kancelejas direktora vietnieka
tiesību aktu lietās,

Juridiskā departamenta vadītāja

pienākumu izpildītāja _____ Inese Gailīte

2014.05.27. 13:50

2158

Solveiga Līce

Valsts kancelejas

Juridiskā departamenta

vadītāja vietniece

tālr. 67082915

solveiga.lice@mk.gov.lv